

WP244 II PIELIKUMS. Bieži uzdotie jautājumi

Kas ir vadošā uzraudzības iestāde?

VDAR vispārīgais noteikums nosaka, ka pārrobežu apstrādes darbību vai tādu darbību uzraudzību, kurās ir iesaistīti vairāku ES dalībvalstu pilsoņi, vada tikai viena uzraudzības iestāde, ko dēvē par vadošo uzraudzības iestādi. Tas ir zināms kā vienas pieturas aģentūras princips.

Vadošā uzraudzības iestāde ir struktūra, kas ir primāri atbildīga par tādu jautājumu izskatīšanu, kuri attiecas uz *pārrobežu apstrādes* darbībām, piemēram, ja tiek izmeklēta tāda uzņēmuma darbība, kas veic apstrādes darbības vairākās dalībvalstīs.

Vadošā iestāde koordinēs darbības, kurās ir iesaistītas attiecīgās uzraudzības iestādes, saskaņā ar minētās regulas 60., 61. un 62. pantu (piem., vienas pieturas aģentūra, savstarpēja palīdzība un kopīgas operācijas). Tā iesniegs lēmumu projektus tām uzraudzības iestādēm, kas ir ieinteresētās iestādes konkrētajā lietā.

Kas ir pārrobežu apstrāde?

Vadošās uzraudzības iestādes mehānismu iedarbina tikai pārrobežu apstrādes kontekstā. Tāpēc ir jānosaka, vai tiek veikta pārrobežu apstrāde.

Saskaņā ar minētās regulas 4. panta 23) apakšpunktu “pārrobežu apstrāde” ir vai nu:

- personas datu apstrāde, kas notiek saistībā ar darbībām, kuras Savienībā veic pārziņa vai apstrādātāja uzņēmējdarbības vietās vairāk nekā vienā dalībvalstī, ja pārzinis vai apstrādātājs veic uzņēmējdarbību vairāk nekā vienā dalībvalstī, vai
- personas datu apstrāde, kas notiek saistībā ar darbībām, kuras Savienībā veic pārziņa vai apstrādātāja vienīgajā uzņēmējdarbības vietā, bet kas būtiski ietekmē vai var būtiski ietekmēt datu subjektus vairāk nekā vienā dalībvalstī.

Ko nozīmē “būtiski ietekmē”?

Minētajā regulā nav definēts jēdziens “būtiski ietekmē”.

Uzraudzības iestādes skaidros jēdzienu “būtiski ietekmē”, katru gadījumu izskatot atsevišķi. Mēs ņemsim vērā apstrādes kontekstu, datu veidu, apstrādes mērķi un tādus faktoros, kā to, vai apstrāde:

- personām izraisa vai var izraisīt kaitējumu, zaudējumus vai briesmas;
- rada vai var radīt faktisku ietekmi, izraisot tiesību ierobežojumus vai liedzot iespējas;
- ietekmē vai var ietekmēt personu veselību, labklājību vai sirdsmieru;
- ietekmē vai var ietekmēt personu finanšu vai ekonomisko stāvokli vai apstākļus;
- pakļauj personas diskriminācijai vai nevienlīdzīgai attieksmei;
- ietver personas vai citu intruzīvu datu īpašo kategoriju analīzi, it īpaši bērnu personas datu analīzi;
- liek vai var likt, lai personas būtiski izmaina savu rīcību;
- personām rada maz iespējamās, negaidītas vai nevēlamās sekas;
- rada sarežģījumus vai citas negatīvas sekas, tostarp kaitējumu reputācijai,
- ietver plaša personas datu klāsta apstrādi.

Kā nosaka pārziņa vadošo uzraudzības iestādi?

Kad ir noskaidrots, ka aplūkojamā apstrāde ir pārrobežu apstrāde, ir jānosaka vadošā uzraudzības iestāde.

Saskaņā ar VDAR 56. pantu uzraudzības iestāde valstī, kurā ir organizācijas galvenā uzņēmējdarbības vieta, būs vadošā iestāde.

Ja organizācijai ES ir viena uzņēmējdarbības vieta, taču apstrāde būtiski ietekmē vai var būtiski ietekmēt datu subjektus vairākās dalībvalstīs, tad vadošā uzraudzības iestāde ir uzraudzības iestāde vietā, kur ir minētā vienīgā uzņēmējdarbības vieta.

Ja organizācijai ES ir vairākas uzņēmējdarbības vietas, piemēro principu, ka galvenā uzņēmējdarbības vieta ir šīs organizācijas galvenās pārvaldes atrašanās vieta. Taču, ja cita uzņēmējdarbības vieta pieņem lēmumus par apstrādes nolūkiem un līdzekļiem, turklāt tai ir šādu lēmumu īstenošanas pilnvaras, tad tā ir uzskatāma par galveno uzņēmējdarbības vietu. Datu pārziņu ziņā ir nepārprotami noteikt, kur pieņem lēmumus par personas datu apstrādes nolūkiem un līdzekļiem.

Piemēram, ja uzņēmums veic vienu vai vairākas pārrobežu apstrādes darbības un visus lēmumus par pārrobežu apstrādes darbībām pieņem ES galvenajā pārvaldē, tad attiecībā uz visām pārrobežu apstrādes darbībām būs viena vadošā uzraudzības iestāde. Tā būs uzraudzības iestāde uzņēmuma galvenās pārvaldes atrašanās vietā.

Savukārt, ja uzņēmums veic vairākas pārrobežu apstrādes darbības un lēmumus par apstrādes līdzekļiem un mērķiem pieņem dažādās uzņēmējdarbības vietās, tad nosaka vairākas vadošās uzraudzības iestādes. Tās būs iestādes to uzņēmējdarbības vietu atrašanās vietā, kas pieņem lēmumus par attiecīgajām pārrobežu apstrādes darbībām. Lai gūtu visaptverošu labumu no vienas pieturas aģentūras mehānisma ar vienu vadošo uzraudzības iestādi attiecībā uz visu pārrobežu pārstrādi, uzņēmumiem ir jāapsver iespēja organizēt lēmumu pieņemšanas pilnvaras saistībā ar personas datu apstrādes darbībām vienā vietā.

Pēc kādiem kritērijiem nosaka pārziņa vadošo uzraudzības iestādi?

Tālāk uzskaitītie faktori ir noderīgi, nosakot pārziņa galveno uzņēmējdarbības vietu.

- Vai pārzinim ir tikai viena uzņēmējdarbības vieta ES?

Ja tā ir un ja apstrāde būtiski ietekmē vai var būtiski ietekmēt datu subjektus vairākās dalībvalstīs, tad vadošā uzraudzības iestāde ir uzraudzības iestāde vietā, kur ir minētā vienīgā uzņēmējdarbības vieta.

- Vai pārziņa galvenā mītne ir ES?
 - Ja tā, kāda ir tās loma un vai šajā uzņēmējdarbības vietā pieņem lēmumus par apstrādes nolūkiem un līdzekļiem, un vai šai uzņēmējdarbības vietai ir pilnvaras īstenot lēmumus attiecībā uz apstrādes darbībām?
 - Ja tā nav, vai ir citas uzņēmējdarbības vietas, kur:
 - pieņem lēmumus par uzņēmējdarbību, kas ietver datu apstrādi?
 - faktiski ir lēmumu īstenošanas pilnvaras?

- atrodas valdes loceklis (vai valdes locekļi), kura(-u) pienākums ir pārrobežu apstrādes vispārējā vadība?
- pārzinis vai apstrādātājs ir reģistrēts kā uzņēmums, ja tas atrodas vienā teritorijā?

Kā nosaka apstrādātāja vadošo uzraudzības iestādi?

VDAR arī ir noteikts, ka datu apstrādātāji, uz kuriem attiecas minētā regula un kuriem ir uzņēmējdarbības vietas vairākās dalībvalstīs, var gūt labumu no vienas pieturas aģentūras sistēmas.

VDAR 4. panta 16) apakšpunkta b) punktā ir noteikts, ka apstrādātāja galvenā uzņēmējdarbības vieta ir tā galvenās pārvaldes atrašanās vieta ES vai, ja nav galvenās pārvaldes ES, tad tā apstrādātāja uzņēmējdarbības vieta ES, kur notiek galvenās apstrādes (apstrādātāja) darbības.

Taču saskaņā ar 36. apsvērumu gadījumos, kuros ir iesaistīts gan pārzinis, gan apstrādātājs, kompetentā vadošā uzraudzības iestāde ir pārziņa vadošā uzraudzības iestāde. Šajā situācijā apstrādātāja uzraudzības iestādi uzskata par “attiecīgo uzraudzības iestādi” un tai ir jāpiedalās sadarbības procedūrā.